

ŒIŒLİ MESLEKİ EĞİTİM MERKEZİ

2020 NİSAN UZAKTAN EĞİTİM DERS NOTLARI

Alan/Dal Adı	: Kantin İŒletmeciliĐi
Ders Adı	: Stok Kontrolü
Dersin Sınıf Düzeyi	: 12. Sınıf
Modül/Kazanım Adı	: Ürün Depo Takibi
Konu	: Barkodun Yararları
Konu Tarihi AralĐı	: 27-30 Nisan 2020
Ders Öğretmenleri	: Özgüç YAĞCI

Nisan 2020, İstanbul

Barkodun Yararları

➤ Doğruluk

Doğru bilginin alınmasını sağlar. Kullanıcı hatalarını ortadan kaldırır. Benzer ürünler veya benzer kodlara sahip ürünler arasındaki karışıklığı önler.

➤ Hız

Hızlı veri girişinin iki önemli faydası vardır:

- İstenen bilgi manüel şekilde toplanacak bilginin çok çok üstünde bir hızla ve doğru bir şekilde toplanır.
- Bu toplanan doğru bilgiler bilgisayar ortamında olduğu için yine çok hızlı bir şekilde bu bilgileri işleyebilecek, değerlendirebilecek kişilere veya ortama ulaşır.

➤ Maliyet

Doğruluğun artması ve veri giriş hızının yükselmesi ile işçilik maliyeti düşecek, sistem daha ekonomik olacaktır.

➤ Kullanışlılık

Bu sistem ile güvenilir, detaylı ve hızlı veriler toplanır. Bu toplanan bilgiler ile sistem daha etkili yönetilebilir.

Örneğin,

Hangi ürün ne kadar satılıyor? şu anda stokta eksikler neler?

Geçmiş satışlara bakarak hangi üründen ne kadar sipariş vermeli?

gibi sorulara kolayca cevap bulunabilir.

Barkodun Ürün Paketi Üzerindeki yerleşimi

Barkodun ürün paketi üzerindeki yeri, barkodun okunmasını kolaylaştırmalıdır. Örneğin, hızlı ve doğru çalışmak zorunda olan kasiyerlerin paket üzerindeki barkodu bulmakla zaman yitirmemesi gerekir. Bu nedenle, barkodun okunaklı olmasının yanı sıra paket üzerinde kolayca bulunabilir olması da önemlidir.

Barkodun ürün paketi üzerine yerleştirilmesinde aşağıdaki kurallar uygulanmalıdır:

- Barkod, ürünün tabanına (Paket dik durduğunda alt kısma) yakın yerde olmalıdır.
- Barkod, ürün paketinin arka yüzünde olmalıdır.
- Barkod, paketin köşelerine dayanmamalı, ambalaj üzerindeki resim/desen/grafik ile iç içe geçmemelidir.
- Barkod, düz (Engebesiz) yüzey üzerinde olmalıdır.
- Barkod, paketin kenarlarının birleşim/bağlantı yerinde olmamalıdır.
- Barkod, paketin buruşabilen, kıvrılabilen yerinde olmamalıdır.
- Paketin dar ve geniş yüzleri varsa, barkod, geniş yüzeyinde olmalıdır.

TOBB Milli Mal Numaralama Merkezi (MMNM)

Merkezi Brüksel'de bulunan EAN (Uluslararası Mal Numaralama Birliği) ile ABD'de kurulu UCC (Amerikan Numaralama Kuruluşu) örgütlerinin birlikte oluşturduğu EAN-UCC Sistemi, ulusal ve uluslar arası ticarete el değiştiren ürünün tanınması ve bu ürünün hareketlerinin izlenmesi için evrensel standartlar geliştiren bir "Bilgi standardı tanımlama ve uygulama sistemidir".

EAN-UCC Sistemi, ürünü kimliklendirmek üzere EAN-UCC barkodunu kullanır. Bu amaçla:

- Ticari ürünler
- Kutu, koli, palet, varil, çuval gibi taşıma birimleri
- Mağaza, depo, ambar gibi yerler
- Demirbaşlar için numaralandırma yöntemleri ve standartları oluşturarak, bunların birbirleriyle karışmasını önleyecek biçimde tanınmasını sağlar.

EAN International'a bağlı EAN Numaralama Organizasyonu TOBB (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği) - MMNM (Milli Mal Numaralama Merkezi) 1988 yılında kurulmuştur. EAN-UCC Sisteminin Türkiye'deki tek temsilcisi ve uygulayıcısı olan ve bir düzenleyici kurum kimliği taşıyan TOBB-MMNM,

- Türkiye'de EAN-UCC Sisteminin gerektirdiği uygulamaları düzenler ve yürütür,
- Türkiye'deki üretici, dağıtıcı ve satıcı firmaların EAN-UCC Sistemine üye olmasını sağlar.
- EAN-UCC Sistemine uygun olarak Türkiye'ye özel ulusal standartları geliştirir ve uygular.
- EAN-UCC Sistemine üyelik için başvuran firmaların başvurularını inceleyerek uygun bulunanları EAN-UCC Sistemine üye kaydeder ve EAN-UCC Firma Numarası verir.
- EAN-UCC Sisteminin uygulamaları konusunda üyelerine danışmanlık ve bilgilendirme hizmetleri sağlar.
- EAN-UCC tanımlama numaraları ve barkodlarının standartlara uygun biçimde hazırlanmasını sağlamak üzere üye firmaları, Bilgi Hizmeti Sağlayıcılarını ve Master Film Üreticilerini bilgilendirir ve eğitir.
- EAN-UCC tanımlama numaralarının ve bu numaraları simgeleyen barkodların kullanımını izler, standartlara uygun kullanılmadığı saptanan numaralar ve standartlara uygun basılmadığı belirlenen EAN-UCC barkodları için üye firmayı uyarır.

EAN-UCC Sistemi ile dünya üzerindeki her değişik ticari ürüne bu ürünü dünya üzerinde tek olarak tanımlayacak bir numara verilir; bu numara **GTIN** (Global Trade Item Number-Ticari Ürün Numarası) olarak anılır. GTIN, ürünü kimliklendiren bir numaradır ve ürünün özelliklerine ilişkin hiçbir bilgi içermez. Ürünün tanımında değişiklik olmadığı sürece ürünün GTIN'i de aynı kalır.

Ticari ürünler, EAN-UCC Sisteminde, her biri 14 basamaklı GTIN'in bir alt kümesi olarak değerlendirilebilecek EAN/UCC-8, UCC-12, EAN/UCC-13, EAN/UCC-14 numaraları ile tanımlanır ve yine bu numaraları gösteren barkodlar ile simgelenir.

EAN-UCC Firma Numarasının Verilmesi

TOBB-MMNM'ye başvuran firmalara, EAN/UCC-13 ürün numaralandırma yapısı uyarınca, ürün çeşitlerinin sayısına bağlı olarak 3 değişik uzunlukta firma numarasından biri verilir.

EAN-UCC firma numarasının uzunluğu ürün çeşidi sayısına göre belirlendiğinden, TOBB-MMNM'ye üyelik için başvuran firma, başvuru formunda ürün çeşidi sayısını belirtmek zorundadır.

Firmalara ürün çeşitlerinin sayılarına bağlı olarak verilen EAN-UCC firma numarasının uzunluğu ve EAN/UCC-13 ürün numarasında kullanılacak ürün numarasının uzunluğu aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Ağırlıklı Ürün Numaraları

TOBB-MMNM, Türkiye'de dağıtım ve satım sunulan ağırlıklı ürünlerin tanımlanması ve numaralandırılması için ulusal bir standart geliştirmiştir.

TOBB-MMNM'nin geliştirdiği Ağırlıklı Ürün Numarası standardı aşağıda ki temel özelliklere sahiptir.

➤ Ağırlıklı Ürün Numarası bir tür Mağaza/Depo içi GTIN uygulamasıdır.
➤ Ağırlıkları değişen ve satış bedelleri ağırlıklarına göre belirlenen ticari ürünler için kullanılır.

➤ Ağırlıklı ürünlere verilen numara EAN-UCC Sisteminin GTIN yapısına uygundur ve EAN/UCC–13 numarasıdır.

- Ağırlıklı ürün, paketinin üzerinde EAN–13 barkod alfabesi ile simgelenir.
- Numaranın kapsamında ürünün gram cinsinden ağırlığı yer alır.

EAN/UCC Öneki: Ağırlıklı ürünler için TOBB-MMNM'Nin Türkiye sınırları içinde uyguladığı ön ek '28'dir. Bir mağaza/depo içi GTIN ön eki olan '28', Türkiye'de yalnızca TOBB-MMNM tarafından kullanılmaktadır.

Ürün Numarası: Ağırlıklı ürün için TOBB-MMNM tarafından verilen 5 basamaklı numaradır. TOBB-MMNM'ye üye olan üretici, dağıtıcı, satıcı firma, ağırlıklı ürünün tanımını bildirerek TOBB-MMNM'den bedeli karşılığında ürün numarası alır. Bu numara, Türkiye içerisinde tektir. Dağıtım ve satıma sunulan her bir değişik ürün çeşidi için TOBB- MMNM'den ayrı bir ürün numarası alınmalıdır.

Ürünün Ağırlığı: Ürünün gram cinsinden ağırlığını gösterir. 5 basamaktır. Ürünün ağırlığı elektronik teraziler tarafından ölçülür ve EAN–13 barkod alfabesi ile ürünün GTIN gösteren barkod basılır